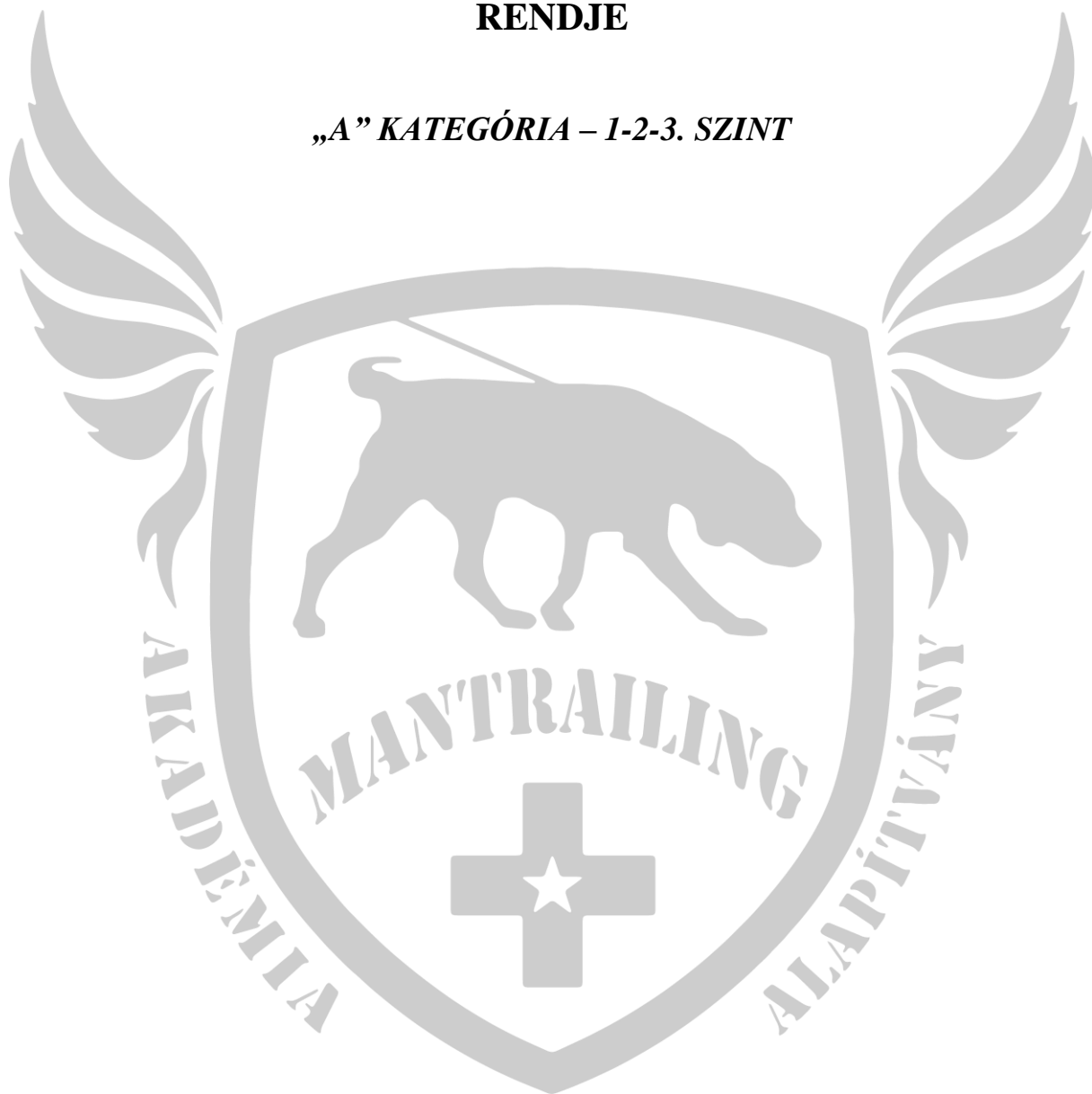

**MANTRAILINGES KUTYÁK
ALKALMASSÁGI ÉS MINŐSÍTŐ TELJESÍTMÉNYBÍRÁLATI
RENDJE**

„A” KATEGÓRIA – 1-2-3. SZINT

v2.0-190506

TARTALOMJEGYZÉK

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK.....	3
KIEMELT CÉLOK	3
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK.....	3
A VIZSGARENDSZER FELÉPÍTÉSE	3
MINŐSÍTÉS.....	4
A VIZSGÁRA VALÓ JELENTKEZÉS MÓDJA.....	4
VIZSGADÍJ.....	4
TOVÁBBI SZABÁLYOK	4
 MANTRAILINGES KUTYÁK SPECIÁLIS GYAKORLATAI - SZEMÉLYKÖVETÉS	 5
1. SZINT - SZEMÉLYKÖVETÉS LAKOTT TERÜLETEN KÍVÜL	5
2. SZINT – SZEMÉLYKÖVETÉS LAKOTT TERÜLETEN.....	5
3. SZINT – KOMBINÁLT SZEMÉLYKÖVETÉS	6
SZEMÉLYKÖVETÉS VÉGREHAJTÁSA	7
SZEMÉLYKÖVETÉS ÉRTÉKELÉSE	7
A KÖVETŐGYAKORLATOK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI.....	7
TOVÁBBI SZEMPONTOK	9

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

KIEMELT CÉLOK

- A mantrailinges kutya felvezetője és kutyája közötti együttműködés, összhang megítélése, egységes csapatként történő értékelése.
- A kutya vezethetőségének, irányíthatóságának vizsgálata szituációs környezetben.
- A személykövető/mantrailing készségek, képességek felmérése.

ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK

Kiemelt figyelmet kell fordítani az alkalmassági vizsgálat során a kutya és vezetője közötti kapcsolatra, a köztük lévő kommunikációra.

Alapvetően vizsgálni kell a kutya feladat iránti hajlamát, készségét és motiváltságát.

A bírálatot meg kell szakítani és eredménytelennek kell nyilvánítani, függetlenül a kutya addigi teljesítményétől, ha:

- a kutya egyértelmű félelmet mutat, nem szocializált;
- a kutya a minősítés során bárhol kitör a kutyavezető ellenőrzése alól és a kutyavezető harmadszori utasítására sem kerül vissza az ellenőrzése alá, a kutya agresszíven támadja az embereket.

A VIZSGARENDSZER FELÉPÍTÉSE

A vizsgarendszer két kategóriára bomlik:

„A” KATEGÓRIA – 1-2-3. SZINT – KEDVTELESBŐL TARTOTT KUTYÁS VIZSGA

A vizsgára bárki jelentkezhet. A vizsgát teljesítő párosok valós helyzetek szimulálása mellett értékelést és visszajelzést kapnak a nyomkidolgozás során mutatott teljesítményükről. A vizsga egy kutya-gazda párosra szól. Amennyiben egy felvezető több kutyával jelentkezik egy vizsgaalalomra, úgy minden kutyával külön-külön teljesítenie kell a vizsgafeladatokat.

A vizsgaszintek nehézségüket tekintve egymásra épülnek, de a magasabb szintű vizsgá(k)ra való jelentkezésnek nem függvénye az alacsonyabb szintű vizsga(k) teljesítése.

„B” KATEGÓRIA - Bevezethetőségi vizsga

A vizsgára mentő vagy mentőkutyás szervezetek (alapítványok, egyesületek) által javasolt személyek jelentkezhetnek. A jelentkezés elfogadásához az adott szervezet vezetőjének írásbeli ajánlása és az adott szervezetnél végzett tevékenységéről szóló igazolása szükséges. Amennyiben a vizsgára jelentkező nem áll aktív kapcsolatban egy ilyen szervezettel sem és nem tudja felmutatni a szükséges ajánlást, a vizsgáztatást a Mantrailing Akadémia Alapítvány megtagadja.

Egyedi esetekben (pl. új szervezet esetében) a vizsgáztatók a legnagyobb körültekintés mellett a fentiekől eltérhetnek.

A vizsga célja, hogy életszerű és szigorú feltételek mellett ellenőrizze az egyes mantrailinges-mentőkutyás csapatok alkalmasságát az éles bevetésekre. Azon kutya-felvezető párosok, amelyek megfeleltek a vizsgán, kimondottan elnyerik a Mantrailing Akadémia Alapítvány ajánlását a magyarországi mentőcsapatok számára, hogy az adott kutyát a felvezetőjével együtt alkalmazzák eltűnt személyek keresése során.

A vizsga egy kutya-gazda párosra szól és a teljesítés dátumától számított 2 évig érvényes. Az érvényesség meghosszabbításához a lejáráthoz viszonyítva +/- 2 hónapon belül szükséges mindenkor megismételni a vizsgát. Amennyiben egy felvezető több kutyával jelentkezik a vizsgára, úgy minden kutyával külön-külön teljesítenie kell a vizsgafeladatokat.

MINŐSÍTÉS

A kutya minősítése a teljesítménytől függően lehetséges az alábbi szintek szerint:

„A” KATEGÓRIA 1-2-3. szint – Kedvtelésből tartott kutyás vizsga

0-69 %	NEM FELELT MEG
70-79 %	MEGFELELT
80-89 %	JÓ
90 % - től	KIVÁLÓ

„B” KATEGÓRIA - Bevethetőségi vizsga

0-69 %	NEM FELELT MEG
70 % - től	MEGFELELT – ÉLES BEVETÉSRE ALKALMAS

A VIZSGÁRA VALÓ JELENTKEZÉS MÓDJA

A vizsgára a Mantrailing Akadémia Alapítvány honlapjáról letölthető űrlap kitöltésével és e-mailen való elküldésével lehet jelentkezni.

A honlap címe: www.mantrailing.hu.

VIZSGADÍJ

„A” KATEGÓRIA – szintenként 5.000 Ft / kutya

„B” KATEGÓRIA – 10.000 Ft / kutya

Jelentkezés esetén a vizsgadíj előre fizetendő a Mantrailing Akadémia Alapítvány részére átutalással.

TOVÁBBI SZABÁLYOK

A kutyavezetőnek az oltási könyv bemutatásával igazolnia kell, hogy a kutya érvényes veszettség elleni oltással rendelkezik.

A vizsgán szemmel láthatóan beteg, sérült kutyával nem lehet részt venni. Tüzelő szuka kutyával részt lehet venni a vizsgán, de a legvégén kerülnek sorra.

MANTRAILINGES KUTYÁK SPECIÁLIS GYAKORLATAI - SZEMÉLYKÖVETÉS

1. SZINT - SZEMÉLYKÖVETÉS LAKOTT TERÜLETEN KÍVÜL

max. 100 pont

- a. Időkiesés: Legalább 30 perc, legfeljebb 1 óra.
- b. Hosszúság: 700 lépés/ kb. 500 m.
- c. Maximális kidolgozási idő: 25 perc – a szagminta átadásától számítva.
- d. Talaj: Erdős, füves, tisztás, bozótos, avarral vagy gyér aljnövényzettel fedett.
- e. Indítás: Kizárólag a keresett személy egyéni szagát hordozó, textilanyagú tárgyról (pl. ruházat) szimatvétellel. A szagmintát a keresett személy egy zárható nylon tasakban helyezi el, melyet egy további nylon tasakban tárol és ad át a bírónak a nyomfektetés megkezdése előtt.
- f. Zavaró nyom: A területen elhaladó indifferens személyek, illetve állatok által véletlenszerűen telepítve.
- g. Törések, ívek: Legalább 2 irányváltás, életszerűen, a terület adottságait figyelembe véve.
- h. A keresett személy a nyom végén marad. A nyom nem keresztezheti önmagát.
- i. A nyom kezdete és vége közötti távolság legalább 200 m.
- j. A keresett személy a kereső munka megkezdése előtti 24 órában nem tartózkodhat a keresés területén.
- k. A keresett személynek a nyom végén kell tartózkodnia. Távrolról (10 m) nem látható módon kell elrejtőznie. A keresett személynél nem lehet semmilyen, jutalmazásra alkalmas eszköz vagy élelem.

2. SZINT – SZEMÉLYKÖVETÉS LAKOTT TERÜLETEN

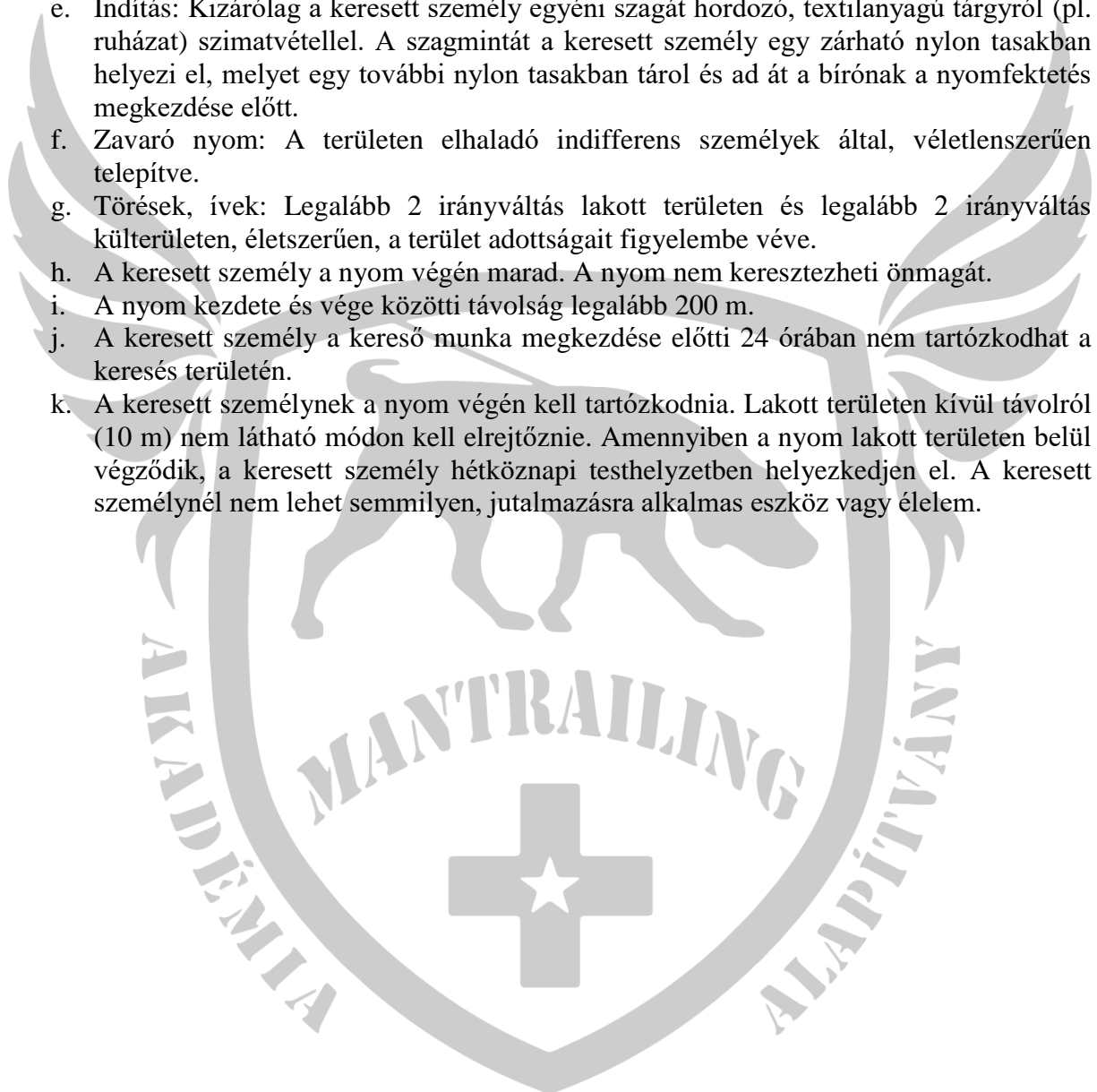
max. 100 pont

- a. Időkiesés: Legalább 30 perc, legfeljebb 1 óra.
- b. Hosszúság: 700 lépés/kb. 500m.
- c. Maximális kidolgozási idő: 25 perc – a szagminta átadásától számítva.
- d. Talaj: Végig emberek által rendszeresen használt (lakott) területen, lehetőleg kemény talajon (beton, aszfalt, térburkoló kő, zúzott kő).
- e. Indítás: Kizárólag a keresett személy egyéni szagát hordozó, textilanyagú tárgyról (pl. ruházat) szimatvétellel. A szagmintát a keresett személy egy zárható nylon tasakban helyezi el, melyet egy további nylon tasakban tárol és ad át a bírónak a nyomfektetés megkezdése előtt.
- f. Zavaró nyom: A területen elhaladó indifferens személyek, illetve állatok által véletlenszerűen telepítve.
- g. Törések, ívek: Legalább 2 irányváltás, életszerűen, a terület adottságait figyelembe véve.
- h. A keresett személy a nyom végén marad. A nyom nem keresztezheti önmagát.
- i. A nyom kezdete és vége közötti távolság legalább 200 m.
- j. A keresett személy a kereső munka megkezdése előtti 24 órában nem tartózkodhat a keresés területén.
- k. A keresett személy a nyom végén hétköznapi testhelyzetben helyezkedjen el. A keresett személynél nem lehet semmilyen, jutalmazásra alkalmas eszköz vagy élelem.

3. SZINT – KOMBINÁLT SZEMÉLYKÖVETÉS

max. 100 pont

- a. Időkiesés: Legalább 1 óra, legfeljebb 2 óra.
- b. Hosszúság: 1000 lépés / kb. 700 m
- c. Maximális kidolgozási idő: 30 perc – a szagminta átadásától számítva.
- d. Talaj: kb. 50%-ban lakott területen (végig emberek által rendszeresen használt területen, lehetőleg kemény talajon (beton, aszfalt, térburkoló kő, zúzott kő) és kb. 50%-ban erdős, bozótos, avarral vagy gyér aljnövényzettel fedett külterület.
- e. Indítás: Kizárólag a keresett személy egyéni szagát hordozó, textilanyagú tárgyról (pl. ruházat) szimatvétellel. A szagmintát a keresett személy egy zárható nylon tasakban helyezi el, melyet egy további nylon tasakban tárol és ad át a bírónak a nyomfektetés megkezdése előtt.
- f. Zavaró nyom: A területen elhaladó indifferens személyek által, véletlenszerűen telepítve.
- g. Törések, ívek: Legalább 2 irányváltás lakott területen és legalább 2 irányváltás külterületen, életszerűen, a terület adottságait figyelembe véve.
- h. A keresett személy a nyom végén marad. A nyom nem keresztezheti önmagát.
- i. A nyom kezdete és vége közötti távolság legalább 200 m.
- j. A keresett személy a kereső munka megkezdése előtti 24 órában nem tartózkodhat a keresés területén.
- k. A keresett személynek a nyom végén kell tartózkodnia. Lakott területen kívül távolról (10 m) nem látható módon kell elrejtőznie. Amennyiben a nyom lakott területen belül végződik, a keresett személy hétköznapi testhelyzetben helyezkedjen el. A keresett személynél nem lehet semmilyen, jutalmazásra alkalmas eszköz vagy élelem.

SZEMÉLYKÖVETÉS VÉGREHAJTÁSA

A kutyavezető a bíráló által meghatározott helyre érkezik, és a személykövetés végrehajtásához megteszi a szükséges előkészületeket. Kutyáját felszereli, a szokott módon felkészíti (*felszerelés: hám, legalább 5 méter hosszúságú póráz*). A kutyavezető szóban közli, hogy a kutyája milyen módon jelzi a keresett személyt (fekszik, ül, hangot ad, egyéb). A kutyájával végrehajttatja a szagfelvételt, ezt követően megkezdik a személykövetést. A megtalált személyt rámutatással szükséges azonosítani a bíráló(k) felé.

SZEMÉLYKÖVETÉS ÉRTÉKELÉSE

A vizsga akkor minősíthető sikeresnek, ha keresőcsapat a megadott időn belül megtalálja a keresett személyt. Az időn túli kidolgozás nem minősíthető sikeres vizsgának („nem felelt meg minősítés”). A megadott időkereten belül teljesített, sikeres nyomkidolgozásért minimum 70 pont („megfelelt” minősítés) jár, továbbá a vizsgáztató az egyes gyakorlatok (feladatrészek) végrehajtása az alábbi szempontok szerint értékeli a munkát.

1. Indítás: Motiváltság, koncentráció, szagfelvétel:	0-15 pont
2. Munkaritmus:	0-15 pont
3. Problémamegoldó képesség:	0-15 pont
4. Megbízhatóság:	0-15 pont
5. Külső elvonó ingerek iránti tűrőképesség:	0-15 pont
6. Önállóság:	0-15 pont
7. Jelzés módja:	0-5 pont
8. Jelzés pontossága:	0-5 pont

Maximum 100 pont

A KÖVETŐGYAKORLATOK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

1. A KUTYA MOTIVÁLTSÁGA, KONCENTRÁCIÓJA AZ INDÍTÁSNÁL, A SZAGFELVÉTEL

Kívánatos: Az indulásnál a kutya figyelmét ne vonják el külső ingerek. A kutya az indító szagot koncentráltan vegye fel, és a követést önállóan, nagy energiával, lendületesen végezze. Világosan tűnjön ki, hogy a kutya érdekelt a sikerben. A munka ne tűnjék tanult magatartásnak.

Hibának minősül: Az indító szagra nem akar rászagolni, láthatóan nem érdeklő, nem koncentrált. A kutya munkája vontatott, felületes. Bízgatásra, dicséretre nem kellően reagál. Csak parancsra, kötelességből dolgozik, nem mutat kellő készséget a feladat végrehajtása iránt.

Nem értékelhető: A kutya csak többszöri biztatás, dicséret, esetleg fegyelmezés után tud eredményesen dolgozni, láthatóan nem érdekelt a sikerben. A kutya nem veszi fel az indító szagot, el sem indul, vagy más nyomot kezd el követni.

2. A KUTYA MUNKARITMUSA

Kívánatos: A kutya a követés megkezdésétől a jelzésig folyamatosan, lendületesen dolgozzon, pihentetésre ne legyen szükség legalább 15 percig, vagy a jelzésig.

Hibának minősül: A kutya figyelmetlen, szétszórta, túl lassan, darabosan keres, vagy kapkodva dolgozik.

Nem értékelhető: A kutya rövid idő alatt elfárad, munkája szétszórttá válik. Munkája nem folyamatos, többször pihentetni kell.

3. A KUTYA PROBLÉMAMEGOLDÓ KÉPESSÉGE

Kívánatos: A kutya követés közben az előtte álló akadályokat rutinosan, önállóan küzdje le, kerülje meg. A testmagassága alatt, felett lévő rejtkehelyek közelébe jusson el, és azokat célirányosan ellenőrizze.

Hibának minősül: A kutya keresés közben az akadályokat nem önállóan, csak a kutyavezető segítségével tudja leküzdeni.

Nem értékelhető: A kutya segítséggel sem tudja a munkát akadályozó helyzeteket megoldani.

4. A KUTYA MEGBÍZHATÓSÁGA

Kívánatos: A kutya a keresett személy nyomvonalát követve haladjon. Ha rátalál a nyomfektetőre, azt ne hagyja el, és ne menjen el mellette. Jelzéseivel ne tévessze meg a kutyavezetőt.

Hibának minősül: A kutya a felkutatott személyt elhagyja, jelzése bizonytalan, munkája felületes. A bizonytalan jelzés megerősítését a vezetőjétől várja.

Nem értékelhető: A kutya a személyt nem jelzi, vagy téves jelzéseket produkál. Követés közben magatartásával többször megtéveszti a kutyavezetőt.

5. KÜLSŐ ELVONÓ INGEREK TŰRÉSE

Kívánatos: A kutyát a szokásos elvonó ingerek követés közben ne zavarják, hatásukra a munkáját ne szakítsa meg.

Hibának minősül: A kutya figyelmét az elvonó ingerek lekötik, de a követést önállóan, vagy a kutyavezető segítségével folytatja.

Nem értékelhető: A kutya az elvonó ingerekre olyan mértékben reagál, hogy a követés a vizsgáztató megítélése szerint eredménytelen.

6. A KUTYA ÖNÁLLÓSÁGA

Kívánatos: A kutya a feladat során végig önállóan keressen, a kutyavezető csak szükség szerint irányítsa, segítse munkáját.

Hibának minősül: A kutya követés közben túl sok biztatást, segítséget igényel. Segítség nélkül munkatempója csökken. Keresése nem folyamatos, felületes, jelzése csak a kutyavezető biztatására válik egyértelművé.

Nem értékelhető: A kutya a követő munka közben állandó irányítást igényel. A feladatot csak szoros irányítás, segítség mellett tudja teljesíteni.

7. A KUTYA JELZÉSMÓDJA

Kívánatos: A kutya a személy megtalálásakor egyértelműen, a vezető által közölt módon, kitartóan jelezzen.

Hibának minősül: A kutya jelzése nem egyértelmű, vagy a bejelentettől eltérő.

Nem értékelhető: A kutya semmilyen módon nem jelzi a keresett személyt.

8. A KUTYA JELZÉSÉNEK PONTOSSÁGA

Kívánatos: A kutya a lehetőségekhez képest a legnagyobb pontossággal jelezze a személyt.

Hibának minősül: A kutya a személyt pontatlanul, bizonytalanul, vagy távolról jelzi és meg sem kísérli megközelíteni a szagforrást.

Nem értékelhető: A kutya a személy szagának megérezésekor azonnal jelzést mutat, és nem törekszik a személy helyének pontosítására. Pontatlanságával láthatóan megtéveszti a kutyavezetőt.

TOVÁBBI SZEMPONTOK

Minden feladatnál a teljes vizsga során a pontozást befolyásolhatja, hogy a felvezető mennyire dolgozik csapatként a kutyájával, mennyire figyeli meg a kutya mozgását és jelzéseit, valamint milyen szinten befolyásolja (segíti, gátolja) a pórázkezeléssel a keresőkutyát.

A felvezető részéről a kutyával szembeni bármilyen erőszakos cselekedet azonnali kizárást von maga után.

A nyomkidolgozás során nem minősül hibának, ha a kutya eltér a nyomfektető nyomától, de ha huzamosabb ideig rossz irányba halad, eltávolodik az eredeti nyomtól és bíró szerint nincsen esély a nyom kidolgozására, úgy a vizsga megszakítható.

A nyomkidolgozás során a kutyavezető belátása szerint átveheti az irányítást a kutya munkája felett, ha úgy látja, hogy a kutya nem dolgozik, eltért a nyomtól, stb., és visszaviheti valamint újra is indíthatja a kutyát / újra megszagoltathatja a szagmintát a kutyával a megadott kidolgozási idő terhére.

Mivel a bíró nem élhet semmilyen befolyással a vizsgázó irányába a teszt során és ennek megfelelő távolságból követi figyelemmel a munkát, a vizsga alatt ajánlott, hogy a vizsgázó párost egy segítő személy kísérlje, aki közelről és aktívan figyeli a környezeti tényezőket (pl. forgalom, emberek, állatok, stb.), valamint az esetleges veszélyekre figyelmezteti a

kutyavezetőt. A vizsgán egy kísérő/segítő személy jelenléte megengedett, akinek személyét a vizsgáló a vizsga megkezdésekor jelenti a bírónak.

A vizsgát megfigyelőként maximum 3 főnek van lehetősége követni. A megfigyelők semmilyen módon nem befolyásolhatják a vizsgázót és minden esetben teret kell biztosítaniuk a dolgozó párosnak (pl. visszafelé mozgás esetén). A megfigyelőknek szigorúan a bíró mögött kell haladniuk és követniük kell a bíró utasításait a vizsga során.

